

ת"פ 13276/04/22 - מדינת ישראל נגד מוחמד מזאריב

בית המשפט המחוזי בנצרת

ת"פ 13276-04-22 מדינת ישראל נ' מזאריב (עציר) 28 מרץ 2023

בפני
בעניין: כב' השופט חנא סבאג
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוחמד מזאריב (עציר)

הנאשם

גזר דין

הרקע וכתב האישום המתוקן

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בכתב אישום שתוקן ביום 20.10.2022, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, עבירה בניגוד לסעיף 333 בצירוף 335 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין), בעבירה של נהיגה ללא רשיון, עבירה לפי סעיף 10(א) בצירוף סעיף 62 וסעיף 38(1) לפקודת התעבורה ובעבירה של נהיגה ללא ביטוח, עבירה בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [יש לציין כי בכתב האישום המתוקן נרשם בטעות כי עבירה זו היא "עבירה לפי ס' 11 לפקודת התעבורה" ויש לתקן הוראת החיקוק בהתאם]. במסגרת הסדר הטיעון הסכימו הצדדים כי הנאשם ישלח לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר בעניינו. לאחר קבלת התסקיר יטענו הצדדים לעונש כאשר המדינה תטען לעונש ראוי של 28 חודשים של מאסר בפועל ועונשים נלווים ואילו ההגנה תטען באופן חופשי.

2. על פי עובדות האישום המתוקן, הנאשם מעולם לא הוציא רישיון נהיגה. בין הנאשם לע' מ' (להלן: ע'), היכרות מוקדמת. בעקבות ריב שנתגלע בין אחי הנאשם לע', נהג הנאשם ביום 3.3.2022 בשעה 13:40 ברכב יונדאי ל.ז. 8524814 (להלן: הרכב), עד לכניסה לביתו של ע' בשכונת מזאריב בזרזיר.

הנאשם חנה את הרכב מחוץ לביתו של ע', יצא מהרכב, הלך לכיוון ביתו של ע' וקרא לו בקול שיצא החוצה. בעקבות הקריאות יצא עלי מזאריב (להלן: עליו), אחיו של ע', מהבית, וירד לרחוב לעבר הנאשם. מיד אחרי עלי ירד ע', התקרב לנאשם ושאל את הנאשם מדוע הוא צועק. בשלב זה תפס הנאשם סכין שהיה במקום ודקר את ע' דקירה בבטן התחתונה בצד שמאל.

לאחר מכן הלך הנאשם לכיוון הרכב כאשר עלי וע' רודפים אחריו כאשר ע' אוחז בידו מקל מטאטא. ע' הכה את הנאשם במקל המטאטא ובתגובה הנאשם הסתובב לעברו במטרה לתקוף אותו. בשלב זה נעמד עלי בין השניים והרחיק את הנאשם מע'. הנאשם רץ לרכב, הוציא מהרכב אלה מעץ וחזר לעבר ע' ועלי. עלי הרחיק את הנאשם מע'. הביא ע' שרפרף, וכשהנאשם התקרב אליו הרימו לעבר הנאשם בתנועה המציגה כוונה לזרוק את השרפרף. עלי הרחיק את הנאשם מע' וכיוונו לעבר הרכב תוך שהנאשם מניף בידו ומנסה להתקרב לע' כדי לתקוף אותו. לאחר מכן עלה הנאשם על הרכב ועזב את המקום.

בעקבות הדקירה הובהל ע' לבית החולים, היה מאושפז במשך ארבעה ימים ונגרמו לו החבלות הבאות: פצע חדירה בדופן הבטן, פגיעה של אחד הענפים של עורק אפיגסטרי תחתון, פגיעה של פיתול המעי הדק, המטומה סביב הפיתול. ע' נדרש לניתוח חירום במהלכו בוצעה כריתת מקטע של המעי הדק באורך של כ- 50 ס"מ.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן שנערך ביום 04.01.2023, עולה כי הנאשם רווק כבן 19, מתגורר בבית הוריו בזרזיר. התסקיר מציין כי לנאשם אין הרשעות קודמות אך ביום 24.8.2022 הוגש לבית משפט השלום לנוער בנצרת כתב אישום התלוי ועומד כנגדו בגין עבירת פגיעה שבוצעה ביום 30.8.2021.

שירות המבחן תיאר משפחה נורמטיבית בת חמש נפשות, היחסים בין בני המשפחה תוארו כחיוביים, עובר למעצרו עבד הנאשם בעסק של אביו לגיזום עצים.

4. בבואו של שירות המבחן להעריך את רמת הסיכון להישנות עבירה, צוין כי הנאשם בחור צעיר ומופנם, בעל אישיות לא מגובשת, שנמנע לשתף את שירות המבחן בעולמו הרגשי וניכר כי הוא מתקשה להתמודד עם המוצפות הרגשית שהוא חווה, כפי שזה בא לידי ביטוי במעורבותו בעבירות אלימות חרף גילו הצעיר. בנוסף התרשם שירות המבחן כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על חלקיו הבעייתיים שהביאו לביצוע העבירות, דבר אשר בלט בהבעת החרטה ללא היכולת להרחיב את השיח אודות הקשר עם המתלונן.

שירות המבחן זיהה אצל הנאשם מוקדי סיכון לעבריינות הממוקדים בחומרת העבירות הנדונות, קושי בוויסות דחפים והתנהלות ללא הפעלת שיקול דעת מותאם וחשיבה על השלכות מעשיו, בעיקר במצבים בהם חווה פגיעה בכבודו, בדימויו הגברי או בכבוד הסובבים אותו. עוד התרשם שירות המבחן מקיומן של עמדות המצדיקות שימוש באלימות במצבים של פגיעה בכבוד המשפחה.

שירות המבחן התרשם כי חרף שהות הנאשם במעצר, ועל אף הצהרותיו כי מעצרו הממושך הרתיע אותו מעבירות נוספות והביאו להפנמת הלקח הראוי, הרי שהנאשם עודנו משתמש בדפוסים מניפולטיביים ומתקשה להרחיב את השיח אודות קשריו החברתיים והסכסוכים שיש לו בכפר. גם כאשר לעבירה הנוכחית הנאשם נטה לתת הסברים השלכתיים, התמקד בעיקר בעצמו ובמחיר שהינו משלם והתקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן. אמנם אין לנאשם

מעורבות פלילית ענפה, אולם יש לחובתו כתב אישום נוסף בגין אלימות, שלהערכת שירות המבחן יש בו כדי להצביע על דפוסי התנהגות וחשיבה פורצי גבולות חוק.

במכלול האמור וחרף גילו הצעיר, שירות המבחן ציין כי הוא אינו מזהה חלופה עונשית מחוץ לכותלי הכלא אשר תהווה ענישה מרתיעה עבורו, על כן בא בהמלצה להטיל ענישה מרתיעה בדמות מאסר שם יבחן שב"ס את צרכיו הטיפוליים.

טיעוני הצדדים לעונש

5. תחילה עמדה ב"כ המאשימה על עובדות כתב האישום בו הורשע הנאשם, על הערכים המוגנים - שלמות הגוף והביטחון האישי, על מידת הפגיעה בהם ועל הסבל מנת חלקו של המתלונן, אשר נחבל קשות, נותר מצולק לכל ימי חייו ונזקק לטיפול רפואי משמעותי. לדבריה, את האירוע הנוכחי, יש לראות כאירוע שאינו חריג, ומגיע לפתחו של בית המשפט חדשות לבקרים. הקלות הבלתי נסבלת בה אנו עדים לביצוע עבירות אלימות קשות, דורשת תגובה קשה ומרתיעה שתשלח מסר מרתיע לנאשם עצמו ולרבים.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, נטען כי למעשים קדם תכנון, שכן הנאשם הגיע לביתו של ע' במטרה להתעמת איתו על רקע סכסוך קודם בינו לבין אחיו. מיד שנפגש עם המתלונן תפס סכין ודקרו בבטנו. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה הינו בלעדי, שכן הנאשם הוא המבצע היחידי באירוע הדקירה. לאחר אירוע הדקירה הרים המתלונן יד על הנאשם, ושניהם ניסו לפגוע אחד בשני, אלא שהנאשם פתח באירוע במעשה אלימות חמור במיוחד עת דקר בסכין את המתלונן. באשר לסיבות אשר הביאו את הנאשם לביצוע העבירה, תואר הסכסוך המקדים בין המתלונן לאחי הנאשם, ונטען כי הנאשם הינו אדם בוגר ויכול היה להבין את חומרת מעשיו והסכנה הגלומה בהם. באת כוח המאשימה הפנתה לנזק שנגרם למתלונן בדמות כריתת מקטע של המעי הדק באורך של כ- 50 ס"מ והטיפול הרפואי לו נדרש. עוד לטעמיה, הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הינו חמור אף יותר ויכול היה להסתיים בנכות קשה ואף למעלה מכך.

ב"כ המאשימה הפנתה לפסקי דין המלמדים לטעמה על מדיניות הענישה, וטענה כי מתחם העונש ההולם **נע בין 28-60 חודשי מאסר בפועל**.

ביחס לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ב"כ המאשימה הפנתה לעובדה כי הנאשם הודה וחסך זמן שיפוטי יקר, והוא נעדר עבר פלילי. מאידך, תסקיר שירות המבחן מצייר תמונה שלילית בעניינו ומציין סיכון להישנות על רקע קווי אישיותו ודפוסי התנהגותו.

מכל האמור לעיל, ונוכח נתוניו של הנאשם מבקשת המאשימה למקם את הנאשם ברף התחתון של מתחם הענישה כך שיוטל עליו מאסר בפועל בן 28 חודשים. עוד היא מבקשת להטיל מאסר מותנה, פיצוי משמעותי לטובת המתלונן, פסילה על תנאי ופסילה גבוהה מהמינימום הקבוע בחוק, נוכח העובדה כי הנאשם עשה שימוש ברכב, מבלי

שאי פעם הוציא רישיון, על מנת להגיע למפגש קונפליקטיבי עם המתלונן.

6. הסנגור בתורו טען, כי כתב האישום תוקן באופן משמעותי ולפיו, הנאשם לא הצטייד בסכין אלא תפס כזו שהייתה במקום, דקר את המתלונן דקירה אחת ונמלט מהאירוע, תוך שהמתלונן ואחיו דולקים אחריו. הסנגור הדגיש את גילו הצעיר של הנאשם עת ביצע העבירה, "צעיר בגיר", בן 18 בלבד, ללא עבר פלילי, שירות המבחן זקף לחובתו כתב אישום שהוגש בעבירת אלימות אחרת, אלא שהנאשם לא הורשע בתיק המקביל וחזקת החפות עודנה עומדת לזכותו.

הסנגור הדגיש כי הנאשם צריך טיפול ושיקום ולא לחינם שירות המבחן המליץ כי שב"ס יבחן את צרכיו הטיפוליים. במסגרת הטיעונים לעונש הוא הגיש "הסכם סולחה" אשר נחתם במאי 2022, בין משפחות הנאשם והמתלונן, במסגרתו שילם הנאשם פיצוי למתלונן בסך 60,000 ₪ וביקש להתחשב בו בגזירת העונש. עוד הוא הפנה לצבר של פסיקה, ממנה הוא למד, כי האירוע הנוכחי חמור פחות ומצדיק ענישה מקלה, נוכח הגיל הצעיר, ההודאה וקבלת האחריות והנזקים שנגרמו בפועל לקורבן בהשוואה למקרים אחרים.

לטעמיו של הסנגור, מתחם הענישה נע **בין עבודות שירות עד 28 חודש מאסר**. נוכח העובדה כי הנאשם שוהה במעצר כבר שנה, ניתן להסתפק בתקופת מעצרו, לשחררו במהרה ממאסר ולהעבירו לחזקת בני משפחתו המבקשת לקבל אחריות עליו.

דבר הנאשם

7. הנאשם הביע צער על מעשיו, תיאר כי הוא מתקשה לראות את הוריו בכאבם ובסבלם נוכח שהותו בכלא. ציין כי הוא רוצה לסיים את העניין, לחזור למשפחה ולעבוד עם אביו.

דיון והכרעה

8. אין חולק כי מדובר בארוע אחד בגינו יקבע מתחם ענישה אחד.

קביעת מתחם עונש הולם

9. הערכים החברתיים המוגנים בקביעת האיסור בביצוע עבירות אלימות הם קדושת החיים, שמירה על שלמות הגוף והנפש, שמירה על כבודו של האדם והגנה על שלום הציבור ובטחונו. תופעת האלימות לשם פתרון סכסוכים ומחלוקות היא פגע רע, ולא בכדי קבע המחוקק עונש מאסר משמעותי בגין עבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, שעומד על 14 שנות מאסר בפועל. על החומרה הגלומה בעבירות אלימות נאמר:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך

של איחוד כוחות של כל הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה" (ע"פ 4173/07 פלוני נ' מדינת ישראל (16.8.07)).

לכך יש להוסיף את הנסיבות המחמירות של תיק זה, הנעוצות בכך שהנאשם ביצע את המעשים באמצעות סכין, ולעניין זה נאמר:

"יש בסופו של יום מגמה ברורה בפסיקתו של בית משפט זה, והיא נובעת מצרכי הזמן והמקום: לתרום אותה תרומה שיכול בית המשפט להרים למאבק בתופעת הסכינאות, מעין מכת 'מדינה', על ידי יחס מחמיר... סכין היא נשק קר השווה לכל נפש, המצוי בכל מטבח, וככל שייחם המזג כך יונף הנשק הקר, בקלות ובקלות דעת" (ע"פ 8597/07 זועבי נ' מדינת ישראל (15.1.2008) פסקה יא).

10. מידת הפגיעה בערכים המגונים היא בינונית, נוכח הנזקים שנגרמו למתלונן: פגיעה בבטנו שהובילה אותו לניתוח חירום שם בוצע כריתת מקטע של המעי הדק באורך של כ- 50 ס"מ.

הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות

11. יש להדגיש לחומרה מימד של תכנון מסוים, שקדם לביצוע המעשים. אמנם, מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם לא הצטייד בסכין מבעוד מועד, אך הוא הגיע באופן יזום ומתוכנן לבית המתלונן, תוך נהיגה ברכב ללא רשיון, זאת בעקבות ריב שנתגלע בין המתלונן לבין אחיו. מאותו רגע ועד לדקירת המתלונן ביצע הנאשם מספר פעולות נוספות בדרך אל המטרה העבריינית: הוא החנה את רכבו; יצא מהרכב; נע לעבר בית המתלונן וקרא לו לצאת החוצה; הוא תפס סכין שהיתה במקום ודקר את המתלונן בבטנו; בהמשך חזר לרכב ונטל אלה. בכל רצף הפעילות המתואר, יכול היה הנאשם לחדול ולחזור בו מכוונתו לחבול במתלונן, אלא שהוא בחר להסלים את האירוע. לכך יש להוסיף כי הנאשם ביצע את המעשים באופן עצמאי, על דעתו בלבד, ולכן חלקו בביצוע המעשים היה בלעדי.

12. בהתייחס לנזקים, יצוין כי הנזק הפוטנציאלי מביצוע העבירה הוא משמעותי, וכזה שיכול היה בנסיבות מסוימות אף לקפח חיי אדם. בפועל, המתלונן נותר עם צלקת קשה, עבר ניתוח, אושפז למשך ארבעה ימים והנזק הקונקרטי שנגרם לו משמעותי.

13. אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, יש לציין כי הנאשם לא היה מצוי בסכסוך עם המתלונן אלא אחיו, והוא, בחר להתערב בסכסוך באופן אלים.

מדיניות הענישה

14. חיפוש אחר פסיקה בעבירות חבלה בנסיבות מחמירות מגלה שקיים מנעד ענישה רחב, אשר נגזר מנסיבות ביצוע העבירה ומדרג חומרתה. בענייננו, יש להתייחס לפסיקה שבה מדובר על חבלה חמורה שנגרמה תוך שימוש בסכין.

15. בע"פ 935/14 אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל, (30.11.2014), הורשע הנאשם בעבירות של גרימת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך שבעקבות דין ודברים שהתפתחו בינו לבין המתלונן, שלף הנאשם שני סכיני מטבח שהיו חבויים מתחת לחולצתו והטיח במתלונן שלא "יתחיל איתו". המתלונן יצא מהבית, ולאחר שחזר, תקף אותו הנאשם באמצעות סכין המטבח וגרם לו לחתכים ביד, בכתף ובשכם. נקבע מתחם עונש הולם שנע בין 3.5 ל-5 שנות מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו **50 חודשי מאסר בפועל**. ערעור על חומרת העונש נדחה.

16. בע"פ 4443/14 לביא נ' מדינת ישראל (08.05.2015) הורשע נאשם, צעיר כבן 20 בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לאחר שדקר את המתלונן 3 דקירות בבטנו בנסיבות בהן הוא קילל אותו. בבית המשפט המחוזי נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 3 ועד 6 שנות מאסר בפועל. על הנאשם הוטלו **4 שנות מאסר בפועל**. ערעור אשר הוגש על חומרת העונש נמשך בהמלצת בית המשפט העליון.

17. בע"פ 1972/21 מוחמד טוויל נ' מדינת ישראל (10.03.2022), בית המשפט העליון דחה ערעור על חומרת העונש שנגזר על המערער אשר הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 333 ו- 335 ובצירוף סעיף 29 לאחר שבעקבות ויכוח בין אחיו של המערער למתלונן ובמהלך תקיפת המתלונן על ידי דודו של המערער, שלף המערער סכין חיתוך (סכין יפנית) והחל לדקור את המתלונן בידו, בכתפו ובגבו. בית המשפט המחוזי גזר על המערער **34 חודשי מאסר בפועל**.

18. בע"פ 6924/09 ארקדי מגרלשווילי נ' מדינת ישראל (15.03.2010) הורשע הנאשם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, בכך ששלף סכין מטבח ודקר את שכנו דקירה אחת בבטן וגרם לו לפגיעה חמורה בכבד. בית המשפט המחוזי השית על המערער **30 חודשי מאסר בפועל**. ערעור על חומרת העונש נדחה.

19. בע"פ 9232/12 אמיר עוואד נ' מדינת ישראל (28.8.13) נדחה ערעור על עונש של **18 חודשי מאסר** בגין ביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות ותקיפה שבוצעה במהלך קטטה - דקירה באמצעות סכין בעקבותיה נגרם למתלונן פצע באורך של 5-6 ס"מ באזור הצלעות התחתונות ופצע דקירה נוסף בבטן התחתונה, חתך בטחול וחתך נוסף בסרעפת. בעקבות כך נזקק הנפגע לניתוח ואשפוז של 8 ימים. ביהמ"ש העליון כאמור דחה את הערעור ואף ציין כי העונש שהושת נוטה לקולא.

בסיכום אלה, סבורני כי מתחם הענישה ההולם את מעשי הנאשם נע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר, לצד עונשים נלווים כגון מאסר מותנה, פיצוי ופסילה מלקבל רשיון.

קביעת העונש בתוך המתחם

20. תחילה יש לזקוף לזכותו של הנאשם את הודאתו, לקיחת האחריות והחיסכון בזמן ציבורי. כן יש לזקוף לזכותו את העובדה כי זוהי מעורבותו הראשונה בפלילים. באשר להסכם ה"סולחה" אשר נחתם בין הצדדים, בפסיקה נקבע כי יש ליתן משקל מוגבל בלבד לקיומה באופן שימנע הפרטה פסולה של ההליך הפלילי (ראה: ע"פ 4406-19 מדינת ישראל נ' יונס סובח, (05.11.2019)). בענינו, לא מצאתי בהסכם זה בכדי לשנות את קביעת העונש בתוך המתחם, אלא להתחשב בה במניין הפיצוי בלבד.

21. עוד יש להפנות לתסקיר שירות המבחן, אשר אינו מיטיב עם הנאשם. שירות המבחן הצביע על הבעייתית ועל דפוסי האלימים של הנאשם כדרך לפתירת קונפליקטים וישוב סכסוכים. תואר כי הוא מתקשה להתבונן על נסיבות העבירה ולקחת אחריות על חלקיו הבעייתיים שהביאוהו לביצוע החבלה. עוד זיהה שירות המבחן מוקדי סיכון לעבריינות, קושי בוויסות דחפים והתנהלות ללא הפעלת שיקול דעת מותאם בעיקר במצבים בהם חווה פגיעה בכבודו.

שירות המבחן הדגיש כי הנאשם התמקד בעיקר בעצמו ובמחיר שהינו משלם והתקשה לגלות אמפתיה כלפי המתלונן. אף בדבריו בפני, במהלך הטיעונים לעונש, הביע הנאשם בעיקר צער על משפחתו, ולא הזכיר את קורבן העבירה. לזאת יש להוסיף, כי המלצת שירות המבחן הייתה להטיל על הנאשם ענישה מוחשית ומציבת גבולות בדמות מאסר בפועל.

22. נוכח כל האמור לעיל, סבורני כי העונש הראוי במקרה דנן צריך להימצא **בשליש הראשון** של מתחם העונש שנקבע תוך התחשבות בהסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים.

סיכום

23. נוכח האמור לעיל אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל בן 26 חודשים, בניכוי ימי מעצרו החל מיום 27.03.2022.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירת אלימות מסוג פשע;

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, לבל יעבור עבירת אלימות מסוג עוון או עבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה;

ד. פסילה מלהחזיק ולקבל רישיון נהיגה למשך 12 חודשים;

ה. פיצוי כספי למתלונן בסך 20,000 ₪ - וזאת בהתחשב בסכומים שהועברו לו במסגרת "הסכם הסולחה". הפיצוי ישולם תוך 90 יום.

לידיעת הנאשם, החוב (הפיצוי) מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט.

ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון

ניתן היום, ו' ניסן תשפ"ג, 28 מרץ 2023, במעמד הצדדים.